

Velké spory už nejsou jen pro bohaté

Ve světě běžné, u nás novinka. „Globální hráči, kteří do sporů investují v miliardách, střední Evropu zatím přehlížejí,“ říká **Maroš Kravec**. Využil mezery na trhu a založil **LitFin** – první českou firmu, jež financuje soudní spory.

KATEŘINA KOLÁŘOVÁ

LN Jak vznikla myšlenka založit společnost, která bude financovat soudní spory?

Studoval jsem ve Velké Británii, kde financování soudních sporů funguje asi deset let a má obrovsky rostoucí potenciál. Měl jsem dobrou představu o tom, jak proces funguje a jaké jsou jeho výhody. Po návratu do Čech mi došlo, že taková služba v rámci střední Evropy vůbec nefunguje. A tak jsem se rozhodl využít díry na trhu a založit LitFin.

LN Kdo by měl mít zájem, abyste jeho spor financovali?

Třeba malé firmy, které dělají velký byznys nebo byznys s velkými hráči na trhu, s nimiž by se obávaly konfrontovat. V takovou chvíli se postavíme na stranu slabšího – je to takový robinhoodovský koncept. Nebude už platit, že jediné ten, kdo má dost peněz, může účinně bránit svá práva. A to platí například i ve sporu jednotlivce se státem.

Další kategorií jsou insolvenční správci, protože většina z nich často neví, co jiného dělat s pohledávkami než je prodat, protože věřitelé už nemají zájem do incidentních sporů investovat další peníze. Naše odměna výměnou za možnost pokračovat ve sporu a dotáhnout ho do úspěšného konce by v takovém případě byla pro věřitele přijatelnější, než kdyby pohledávku prodali třeba za dvacet procent její hodnoty.

LN Jaké jsou hlavní výhody pro klienta?

Jde o eliminaci rizika prohraného sporu, které je vždy spojeno s podáním jakékoli žaloby. Klient, který chce ze sporu dostat sto procent, zároveň riskuje několik milionů korun na nákladech za jeho vedení a případnou prohru. Pokud je ale klient ochoten snížit svůj zisk na výsledku třeba o dvacet procent, pak při financování sporu naší společností ze svého neriskuje nic. Je to platforma sdílení rizika nákladů.

LN A vaše odměna?

To je individuální. Jde o osobu klienta, typ sporu i o to, zda byla právní otázka sporu již vyřešena,

Je to takový robinhoodovský koncept. LitFin se postaví na stranu malých firem, které se mohou obávat konfrontace s velkými hráči na trhu. Zastupuje například společnosti, které byly poškozeny 14 let trvajícím kartelem výrobců nákladních vozidel. Financuje tak žalobu přesahující 70 milionů eur. FOTO MAFRA - TOMÁŠ KRIST

či ne. Průměrně se ale pohybuje kolem třiceti procent toho, co se vysoudí, nebo jde o trojnásobek částky, již jsme investovali.

LN Kauzy si vybíráte. Do jak velkého rizika ještě jdete?

Případy si velmi dobře vybíráme. Investujeme zhruba do jednoho z pěti sporů, které nám byly nabídnuty. Nejsme gambleři, nejdeme do sporu, o němž si myslíme, že jej nemůžeme vyhrát. Investujeme jen do těch, které mají dobrou šanci na úspěch. Klíčová je dobrá analýza konkrétního sporu.

LN Jaké jsou základní parametry sporu, jež budete financovat?

Zprv musí mít dobrou šanci na úspěch, tu však nechci nijak kvantifikovat. Druhá podmínka je, aby byl spor veden proti subjektu, který je solventní. A třetí aspekt je, aby poměr očekávaných nákladů k reálné možné kompenzaci byl aspoň kolem 1:10 až 1:12.

LN Na založení takového projektu potřebujete velký finanční kapitál. Kdo za firmou v tomto ohledu stojí?

Dříve jsem působil v investiční

oblasti – a z té doby mám hodně dobrých kontaktů. Po představení myšlenky financování sporů nebylo složité získat jejich kapitál na rozběhnutí firmy. Nyní spolupracujeme s londýnskými fondy, které mají společně v portfoliu asi tři miliardy liber, jež jsou určeny výhradně na financování soudních sporů.

Financování sporů je budoucností advokacie, protože odbourává základní konflikt zájmů, který má advokát vůči svému klientovi

”

Z dlouhodobého pohledu je naším cílem přeměna na specializovaný fond, do kterého mohou investovat instituce i individuální investoři. Fond bude mít tu výhodu, že nebude korelovaný s negativním vývojem na trhu a s celkovou ekonomikou, takže může

pro investory fungovat jako výborná diverzifikační strategie.

LN Asi není náhoda, že jsme se setkali v prostorách advokátní kanceláře Weinhold Legal. Jakou tuto kancelář hraje ve vašem byznysu roli?

Je to naše servisní kancelář. Na začátku nám pomohla s přizpůsobením všech dokumentů české legislativě. Pomáhá nám rozvíjet kontakty s místními advokátními kancelářemi.

LN Jaké byly reakce zástupců českých advokátních kancelářů, když jste jim projekt představoval?

Téměř ve všech případech velmi pozitivní. Překvapilo nás však, že mnoho advokátů vůbec nemělo představu, o co ve financování sporů jde. Museli jsme jít o krok zpět, vysvětlit, jak celý proces funguje. Advokáti si pak velmi rychle uvědomili, že naše služby jim dávají možnost rozšířit portfolio klientů, protože jim mohou nabídnout lepší podmínky a nemusí složitě vyjednávat o odměňování za poskytnuté právní služby.

Princip financování sporů je podle nás budoucností advokacie, protože odbourává základní

konflikt zájmů, který má advokát vůči svému klientovi. Advokáti neradi říkají klientům, že spor vyhrájí s určitou pravděpodobností. Klient tak nemá dopředu žádnou jistotu, jak spor dopadne, a přitom do něj musí investovat. Když do toho ale vstoupí LitFin, je to jinak. Naše společnost je odměněna, jen když klient ve sporu uspěje, v opačném případě klient nemusí hradit nic. Role jsou pak rozdělené tak, že stávající advokát se věnuje čistě advokacii – a my finančním aspektům sporu.

LN Zatím jste u nás jediní, kdo se financování sporů věnuje. Může přijít boom společností, které vám budou konkurovat?

V Česku jsme první, protože celkově jde o nový koncept. V rámci celého světa takové projekty fungují zhruba deset let, a to hlavně v zemích s anglosaským právem, kde je tomu systém více přizpůsobený. Střední Evropa je poměrně malý trh, takže všichni globální hráči, kteří do sporů investují v miliardách, náš trh zatím přehlížejí. Očekáváme, že nám konkurence vznikne, ale zároveň si uvědomujeme, že bariéry vstupu na tento trh jsou velmi vysoké – velký kapitál a odborné zázemí.

Maroš Kravec (29)

■ **Matematické gymnázium absolvoval Košicích** a britskou mezinárodní školu v Kyjevě na Ukrajině. Následně studoval právo v britském Manchesteru, a na Lundske univerzitě ve Švédsku, kde získal titul LL.M. Po studiích pracoval ve Spojeném království jako projektový ředitel developerské společnosti, již spoluzakládal.

■ **Na podzim 2017 začal na středoevropském trhu budovat společnost LitFin**, ve které aktuálně působí devět lidí.

LN Kdo v zahraničí financování sporů využívá nejvíce?

Zejména banky, pojišťovny a velké korporace. Tedy instituce, které mají dostatek vlastního kapitálu na to, aby vedly vlastní žaloby, ale z účetního nebo byznysového pohledu je pro ně zajímavější, aby financování sporu přenechaly někomu, kdo se na to specializuje. Navíc se odstraněním nákladů na soudní spory z účetní rozvahy zlepšil ukazatel EBITDA, což je také velká výhoda.

LN Jaký spor v současné době financujete?

Většinu kvůli mlčenlivosti komentovat nemohu. Dva zajímavé a již veřejné ale uvést mohu:

Staronovou kauzou jsou nezákonně mnohostranné mezibankovní poplatky karetních společností MasterCard a VISA. Každý obchodník, jenž od roku 1992 do roku 2009 přijímal platby kartou od MasterCard, a dále každý, kdo přijímal do roku 2010 – nebo 2013 u plateb kreditními kartami – platby od VISA, má nárok na odškodnění, neboť byl nucen platit i poplatky v nezákonně vyšší, a to při každé transakci. Typicky půjde o kamenné obchody, restaurace, čerpací stanice, hotely a podobně.

Druhou kauzou je financování sporů poškozených proti kartelu výrobců nákladních vozidel. V roce 2016 se výrobci nákladních vozidel – všichni velcí výrobci kromě firmy Scania – přiznali ke kartelu, který tvořili asi čtrnáct let. Evropská komise jim udělila pokutu ve výši 3,8 miliard eur. Očekáváme, že vznikly škody zhruba ve výši sto miliard eur. Jakákoliv malá firma, která má či měla v předmětném období dvacet až třicet kamionů, může požadovat zhruba 300 tisíc eur a více. Už spolupracujeme s firmami, které mají víc než sedm tisíc vozidel. Financujeme žalobu přesahující sedmdesát milionů eur.

DALŠÍ DÍL JIŽ DNES
NA STRANĚ 18

PRÁVO V PRÁCI
Znáte svá pracovní práva?

> Jak to je s výpovědí z pracovního poměru? Kdy Vás můžou vyhodit „na hodinu“, můžete se bránit a kdy máte nárok na odstupné?

> Na co máte právo při odchodu do důchodu a jaké jsou podmínky pro zaměstnávání seniorů?